

ÖÇ 9: Çevre bilinci: geri dönüşüm, yeniden kullanım ve atık yönetimi

Öğrenim Çıktısı (ÖÇ) 9: Çevre bilinci: geri dönüşüm, yeniden kullanım ve atık yönetimi, çağımızın en önemli dünya sorunlarından birisi olan atık minimizasyonuna ve acilen çözülmesi gereken sorunların atık yönetimi hiyerarşisinin en üstüne yerleşmiş olmasına odaklanmaktadır. Öğrenme çıktıları, malzemelere artı bir ekonomik değer kaynağı olarak geri dönüşüm ve yeniden kullanım endüstrisi, bu endüstrinin ekonomik, çevresel, sosyal ve ekolojik avantajları ve iş gücünü arttırma mekanizması olarak bu endüstrinin işlevleri ile ilgili temel bilgiler sunmaktadır. Avrupa Paketleme ve Geridönüşüm Organizasyonunda ("Packaging Recovery Organisation Europe" PRO EUROPE) refah stratejisi ışığında, atıkların geri dönüşümüne ve atık geri dönüşümünün teşvikine yönelik araçlar ele alınır. Geri dönüşümün, atık önlemeye olan etkisine ve çevre koruma ve ekonomiye olan katkısı özellikle vurgulanır. Geri dönüşümün, enerji ve doğal kaynak tasarrufundaki ve kirlilik risklerinin azaltılmasındaki potansiyelinden bahsedilir. Sunulan öğrenme malzemeleri, atıkları azaltmayı, yeniden kullanmayı ve geri dönüşümü içeren işletme atık eylemlerini ortaya koymakta ve atık üretim ortamı ile ilgili işletmelerin aktif duruşuna ve geri dönüşüm ve yeniden kullanım faaliyetlerinin risk değerlendirmesine vurgu yapmaktadır.

ÖÇ 10: Atık yönetimde çevresel risk değerlendirmesi

Öğrenim Çıktısı (ÖÇ) 10: Atık yönetimde çevresel risk değerlendirmesi, çevreye karşı yapılan veya çevreden gelen bir tehlike kaynağını değerlendirmek için bu yaklaşımın ana uygulamaları hakkında bilgi sunmaktadır. Eksiksiz bir toplumsal katı atık programı oluşturma ve uygulama yaklaşımları ele alınmaktadır. Atık Yönetimi Kanununun ihlalinde endüstriyel atıkları tasfiye eden işletmeler üzerine olan etkiler, işletme idaresi riski olarak atık yönetimi/geri dönüşüm, geri dönüşümün yararları (çevresel, sosyal, ekonomik) ve atıkların kaynağa dönüştürülmesine olan katkıları üzerinde durularak değerlendirilmektedir. Öğrenme malzemeleri, çevresel eğitim programının ve yerel düzeyde iyi bir katı atık yönetimi (KAY) uygulaması için destekleyici politika ortamının geliştirilmesinin temel adımları üzerine odaklanmaktadır. Katı atıkların toplanması ve bertarafı için uygun teknolojilerin nasıl seçileceği konusunda bilgi verilmektedir. Son olarak da, geri dönüşüm işletmeleri tarafından gerçekleştirilen faaliyetlere bazı örnekler verilmektedir.

DERS HAKKINDA TEMEL BİLGİ

Ders Adı: Çevre duyarlılığı

Ders Yazarları: Cleanthis Georgiades, Yordan Todorov

Dersin Türü:

Akademik	Zenginleştirme	İş odaklı eğitim
		✓

Hedef gruplar: Öğretmenler/yetişkin eğitiminde eğiticiler; Eğitim müdürleri; Yetişkin eğitim kurumlarındaki diğer yönetim personeli; İdari personel

AYÇ seviyesi:

AYÇ seviyesi 5	AYÇ seviyesi 6	AYÇ seviyesi 7
✓	✓	✓

Kursun amacı: Atık minimizasyonuna ve bunun atık yönetimi hiyerarşisinde acil olarak çözülmesi gereken konuların en üstüne yerleştirilmesi üzerinde yoğunlaşmak. Ayrıca, bu yaklaşımın çevreye karşı olan veya çevreden gelen herhangi bir tehlikeyi değerlendirmek için yapılan ana uygulamalar hakkında bilgi verir.

Arkaplandaki Bilgi: Temel Bilgi Kimya, ekoloji ve yönetim

Kurs içeriği:

ÖÇ 9: Çevre bilinci: geri dönüşüm, yeniden kullanım ve atık yönetimi

1. Giriş
2. Geri dönüşüm endüstrisi
  - 2.1 Atık geri dönüşümü
  - 2.2 Atık geri dönüşümünün teşviki için araçlar
  - 2.3 Çöp yakma fırınları neden kamu parasının israfıdır?
  - 2.4 Geri dönüşüm, çevre ve ekonomi için neden daha iyidir?
3. Atık önleme ve geri dönüşüm üzerine tematik strateji ile ilgili etki değerlendirmesi
4. En Popüler Tekrar Kullanılan Malzemeler
  - 4.1 Geri dönüşüm, enerji tasarrufu sağlar
  - 4.2 Geri dönüşüm doğal kaynakları korur
  - 4.3 Alüminyum geri dönüştürmek, kaynak tasarrufu sağlar
  - 4.4 Kâğıtları geri dönüştürmek, kaynak tasarrufu sağlar
  - 4.5 Cam ürünleri geri dönüştürmek, kaynak tasarrufu sağlar
  - 4.6 Çeliği geri dönüştürmek, kaynak tasarrufu sağlamaktadır
  - 4.7 Plastiği geri dönüştürmek, kaynak tasarrufu sağlamaktadır
  - 4.8 Geri Dönüşüm, Kirlilik Risklerini Azaltmaktadır
5. Atıkları azaltmayı, yeniden kullanmayı ve geri dönüştürmeyi içeren işletme atık eylemleri
  - 5.1 Mevcut durum nedir?
  - 5.2 Atık üretim ortamı ve işletmelerin aktif pozisyonu
  - 5.3 Geri Dönüşüm ve Tekrar Kullanım İşinin Risk Değerlendirmesi
6. Kaynaklar

ÖÇ 10: Atık yönetimde çevresel risk değerlendirmesi

1. Atık Yönetiminde Çevresel Risk Değerlendirmesi
2. Katı Atık Programı
  - 2.1 Atıkların azaltılması
  - 2.2 Atıkları kaynağa ayırmak
3. Atık Yönetimi Kanununun ihlalinde endüstriyel atıkları tasfiye eden işletmeler üzerine etkisi
  - 3.1 İş yönetimi riski olarak atık yönetimi/geri dönüşümü

- 3.2 Geri dönüşüm, atıkları kaynak haline dönüştürür
- 3.3 Yeniden Kullanımın Faydaları
- 3.4 Geri dönüşümün ekonomi üzerindeki yararları nelerdir?
4. Çevre Eğitim Programı Geliştirmek
  - 4.1. Organik Atıklar - Çeşitleri, Kaynakları ve Kullanım Alanları
5. Destekleyici Çevre Politikası
6. Uygun Teknolojilerin Seçimi
7. Geri dönüşüm işletmeleri tarafından ne gibi faaliyetler yapılmaktadır?
8. Kaynaklar